

Głos
DOBRZYŃEWA

KWARTALNIK NR 4 (16) PAŹDZIERNIK - GRUDZIEŃ 2022

sjfoto

Spis treści:

Słowo od wójta	s. 4
Co w samorządzie?	s. 6
Ludzie gminy	s. 11
Śladami historii	s. 16
Oświata, kultura, wychowanie	s. 19
Działamy, nie narzekamy	s. 34
A to ciekawe!	s. 41

Redakcja:

Krzysztof Bagiński — redaktor naczelny
Anna Móźdżyńska — korekta
Ewelina Sadowska-Dubicka — redakcja i skład
Dominika Sławińska
Joanna Żarniewska

Wydawca:

Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże,
ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

Zdjęcie na okładce:

Zima
Fot. Stanisław Jagłowski, zwycięzca konkursu
fotograficznego „Zakochaj się w swojej gminie!”

Druk:

bicy
drukarnie **kruk**

Sobolewo, ul. Tygrysia 50
15-509 Białystok

Nakład: 2000 egz.

ISSN 2657-7089

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
życzymy, aby wszyscy z nas znaleźli miejsce
przy świątecznym stole, by spełniły się
najszybsze marzenia i każdy kolejny dzień
był lepszy od poprzedniego.

Bądźmy dla siebie bardziej serdeczni, patrzmy na
to co dobre, a nie na to, co nas dzieli.

Zdrowych, spokojnych, rodzinnych świąt
i wszelkiej pomyślności w 2023 roku!

życza

Wójt Gminy Dobrzyńsko Duże

Wojciech Gybulski

Przewodnicząca Rady Gminy

Janina Kozakiewicz

Podsumowanie 2022 r.

Pomimo kryzysu i wojny robimy dużo

Grudzień jest dobrym momentem na podsumowanie całorocznej pracy gminy, działań inwestycyjnych, wszelkich projektów skierowanych do mieszkańców oraz ważnych wydarzeń.

Zrealizowane w bieżącym roku inwestycje dotyczyły w znacznym stopniu przebudowy dróg, zarówno gminnych, jak i powiatowych. Drogi powiatowe we wsi Pogorzalki oraz na odcinku Dobrzyń Wielki – Gniła były dofinansowane w 50% z Funduszu Rozwoju Dróg Samorządowych, natomiast droga Chraboły – Kopisk została wykonana przy wsparciu finansowym Województwa Podlaskiego. Pozostałe środki na przebudowę dróg powiatowych zapewniły, w równej wysokości, Powiat Białostocki i Gmina Dobrzyń Wielki. Droga gminna Borsukówka – Kozińce została dofinansowana w 50% z FRDS. Wykonaliśmy także oświetlenie drogowe na odcinku Gniła – Pogorzalki.

W 2022 r. zakończyliśmy budowę następujących obiektów:

► Gminnego Centrum Bezpieczeństwa w Pogorzalkach, które zostało wyposażone w nowy lekki wóz pożarniczy oraz sprzęt

i materiały niezbędne do likwidacji skutków klęsk żywiołowych i innych zagrożeń. Wszystko było dofinansowane w 85% ze środków UE w ramach projektu transgranicznego realizowanego w partnerstwie z litewskim rejonem Pagegiai.

► Stacji Uzdatniania Wody wyposażonej w panele fotowoltaiczne i oczyszczalni ścieków przy szkole w Obrubnikach, dofinansowanych w 63,63% ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

► Rewitalizację otoczenia Wiejskiego Domu Kultury w Kozińcach wraz z wykonaniem siłowni zewnętrznej i zakupem wyposażenia scenicznego. Pozyskaliśmy dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego.

► W 2022 r. wykonaliśmy długo oczekiwany remont szkolnych placów zabaw.

Na szczególną uwagę zasługuje aktywność społeczna mieszkańców Osiedla Marzeń w Fastach, którzy wykonali nawierzchnię z polbruku na jednej z ulic osiedla oraz mieszkańców Kulikówki, którzy we własnym zakresie kontynuują budowę świetlicy w swojej wsi.

W bieżącym roku rozpoczęliśmy budowę nowego urzędu gminy (pozyskaliśmy dofinansowanie na poziomie ok. 86%) oraz Stacji Uzdatniania Wody i oczyszczalni ścieków w Bohdanie (dofinansowanie ze środków PROW na poziomie 63,63%). Zakończenie tych zadań planowane jest w przyszłym roku.

Projekty i wydarzenia organizowane na rzecz naszych mieszkańców przez gminę, jej jednostki organizacyjne i organizacje pozarządowe:

- ▶ Zakup strojów dla zespołu Mali Narwianie z 50-procentowym dofinansowaniem Województwa Podlaskiego;
- ▶ Dożynki gminne w Gnilej i biesiada dożynkowa w Pogorzałkach z występem kabaretu Ławeczka;
- ▶ Występ zespołu Narwianie na dożynkach wojewódzkich w Ciechanowcu;
- ▶ Wielkanocne Pogorzałki;
- ▶ Podlaski Rajd Samochodowy;
- ▶ Kolarski wyścig narodów Czesława Langa;
- ▶ Szkolenia strażaków i wyjazdy dzieci na Litwę w ramach projektu transgranicznego;
- ▶ Trzydniowy wyjazd kół gospodyń wiejskich „W poszukiwaniu inspiracji” na Mazury;
- ▶ Uroczystości rocznicowe w Jaworówce i pod pomnikiem Ofiarom Faszyzmu w Fastrach;
- ▶ Wojewódzki finał igrzysk młodzieży szkolnej w drużynowym tenisie stołowym w ZSP w Dobrzyniewie Dużym;
- ▶ Zawody gminne OSP i piknik strażacki w Pogorzałkach;
- ▶ Ogólnokrajowe zawody w skokach i ujeżdżaniu organizowane przez Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Jeździeckiego „Chraboły” i Klub Jeździecki „Ostoja”;
- ▶ „Tropem Borsuka” Ogólnokrajowe Za-

wody Łucznictwa Konnego w Borsukówce organizowane przez Annę Sokolską;

- ▶ Bal charytatywny i akcje honorowego krwiodawstwa organizowane przez stowarzyszenie „Młodzi z Dobrzyniewa”.

Wszystkich wydarzeń skierowanych do naszych mieszkańców było wiele więcej, zwłaszcza tych organizowanych przez Gminne Centrum Kultury oraz koła gospodyń wiejskich.

Na szczególne uznanie zasługuje działalność społeczna organizacji pozarządowych, w tym: klubów sportowych, kół gospodyń wiejskich i ochotniczych straży pożarnych.

Rok 2022 mija pod znakiem wojny w Ukrainie. Mieszkańcy naszej gminy, koła gospodyń wiejskich, strażacy, szkoły i sołtysi aktywnie włączyli się w niesienie pomocy uchodźcom, niejednokrotnie zapewniając im schronienie we własnym domu lub organizując zbiórki darów. Gmina udostępniła uchodźcom własne lokale socjalne z pełnym wyposażeniem.

Koniec roku to także zmagania z kryzysem paliwowym, brakiem i podwyżkami cen opału. Gmina aktywnie włączyła się w działania ograniczające negatywne skutki tego zjawiska. Na szczególne uznanie zasługuje praca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którego kadra sprawnie i z dużym poświęceniem wykonuje zadania związane z wypłacaniem „dodatku węglowego” oraz wysiłek pracowników urzędu gminy wykonujących dodatkowe obowiązki związane z preferencyjną sprzedażą węgla mieszkańcom gminy.

Dziękuję wszystkim społecznikom za osobiste poświęcenie, pracownikom urzędu gminy i jednostek organizacyjnych za wyczerpującą pracę, sołtysom i radnym za merytoryczną, krytyczną i życzliwą współpracę dla dobra naszej gminy w mijającym 2022 r.

Wojciech Cybulski
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

Lampa UV zlikwiduje bakterie

W tym kwartale w stacji uzdatniania wody we wsi Fasty została zamontowana lampa UV, która zapewni wodę o odpowiedniej jakości pozbawionej zanieczyszczeń bakteriologicznych.

W stacji uzdatniania wody we wsi Bohdan rozpoczęły się prace związane z przebudową ww. obiektu. Wykonana została instalacja fotowoltaiczna na potrzeby stacji. Po okresie świątecznym planowane są prace związane z wymianą technologii uzdatniania.

Michał Gabrel

Nowe przepisy dotyczące wywozu ścieków Będą kontrole

Weszły w życie nowe przepisy, w myśl których wójt gminy zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków w zakresie zawartych umów na opróżnianie tychże zbiorników i odpłatności za te usługi oraz częstotliwości opróżniania zbiorników w powiązaniu z ilością zużytej wody.

Oznacza to, że każdy właściciel nieruchomości, który jest zobowiązany do odprowadzania nieczystości ciekłych do zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, do 8 sierpnia 2024 r. zostanie poddany kontroli (niezależnie od tego, ile razy był kontrolowany

do tej pory) oraz będzie poddawany kontroli z częstotliwością co najmniej raz na 2 lata. W pierwszej kolejności sprawdzane będą umowy oraz faktury/rachunki potwierdzające wywóz nieczystości ciekłych. Ponadto w uzasadnionych przypadkach sprawdzana będzie szczelność zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.

Jeżeli właściciel nieruchomości nie zawarł umowy, o której mowa powyżej, wówczas gmina ma obowiązek zorganizowania opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków za właściciela i na jego koszt wg górnych stawek opłat.

Usługę wywozu ścieków mogą wykonywać jedynie przedsiębiorcy posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania nieczystości ciekłych (tabela poniżej).

Trzeba pamiętać, że kto nie wykonuje obowiązków wynikających z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podlega karze grzywny.

Wobec dużego wyzwania, przed jakim stoją gminy, proszę o zrozumienie i zastosowanie się do przepisów prawa poprzez niezwłoczne zawarcie umowy z ww. przedsiębiorcą i każdorazowo po wykonaniu usługi opróżnienia zbiornika żądania od przedsiębiorcy wystawienia rachunku bądź faktury.

Wojciech Cybulski

WYKAZ PRZEDSIĘBIORCÓW, KTÓRZY POSIADAJĄ ZEZWOLENIE WÓJTA GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE NA PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE OPRÓŻNIANIA NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH

Lp.	Nazwa firmy	NIP	Adres	Nr telefonu
1	PHU „Wojciech” Wojciech Łupiński	9660357138	ul. Towarowa 6, 15-007 Białystok	tel. 603 107 059
2	Usługi Asenizacyjne Sławomir Bołtruczuk	5421390840	ul. Fabryczna 51 m. 9, 15-482 Białystok	tel. 602 362 023
3	PHU OSA Usługi Asenizacyjne Łabanowicz Andrzej	5451625236	ul. Antoniukowska 23/8, 15-740 Białystok	tel. 500 523 361
4	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „MPO” Sp. z o.o.	5420201038	ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok	tel. 85 676 83 60 fax. 85 676 83 60
5	Andrzej Łukaszuk Wywóz Nieczystości Płynnych	5421014077	ul. Swobodna 54/33, 15-756 Białystok	tel. 507 737 473
6	Usługi Asenizacyjne Wywóz Nieczystości Płynnych Rafał Fornalski	9661653904	ul. S.M. Paca 4, 16-070 Choroszcz	tel. 511 015 814
7	Wywóz Nieczystości Płynnych Cezary Pietrzycki	5461032555	Krypno Wielkie 94a, 19-111 Krypno	tel. 501 065 788
8	Budowa i Sprzedaż Nieruchomości Małgorzata Szymańska	8471098652	Studzianki, ul. Warszawska 8, 16-010 Wasilków	tel. 605 844 878
9	MARIO ASENIZACJA Mariusz Deryng	5422765940	ul. Jarzębinowa 8 lok. 8, 15-793 Białystok	tel. 503 332 997
10	MILATRANS.PL Lucyna Borowska	9661612101	Łyski, ul. Serwisowa 1, 16-70 Choroszcz	tel. 85 651 27 12
11	WC Serwis Sp. z o.o. Spółka komandytowa	6482730408	ul. Szybowa 2, 41-808 Zabrze	tel. 32 278 45 31
12	MB Mirosław Bielawski	9661125832	Sobolewo ul. Podleśna 6, 15-509 Białystok	tel. 697 974 021
13	Wywóz Nieczystości Płynnych Sławomir Łukaszuk	5421597848	ul. Swobodna 64/15, 15-756 Białystok	tel. 602 790 827
14	PHU OSA Usługi Asenizacyjne Paulina Łabanowicz	5451734250	Rumejki 2A, 16-061 Juchnowiec Kościelny	tel. 798 436 640

Gmina Dobrzyniewo Duże prowadzi preferencyjną sprzedaż węgla dla gospodarstw domowych

Pierwsi mieszkańcy już go odebrali

Od 15 listopada w Urzędzie Gminy w Dobrzyniewie Dużym przyjmowane są wnioski o preferencyjny zakup węgla. Do takiego zakupu uprawniona jest osoba, która spełnia warunki uprawniające do dodatku węglowego.

Maksymalna ilość paliwa stałego dostępnego dla jednego gospodarstwa domowego to 1,5 tony do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz 1,5 tony od dnia 1 stycznia 2023 r.

Wypełniony na stosownym formularzu wniosek można złożyć w następujący sposób:

▶ osobiście w Urzędzie Gminy Dobrzyniewo Duże, ul. Białostocka 25 (sekretariat),

▶ wysyłając pocztą tradycyjną na adres: Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, ul. Białostocka 25, 16-002 Dobrzyniewo Duże,

▶ wysyłając na skrytkę epuap Urzędu Gminy Dobrzyniewo Duże – /2002032UGDD/ SkrytkaESP (wówczas wniosek należy

podpisać kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub uwierzytlić z wykorzystaniem profilu zaufanego).

W dniu 28 listopada wójt gminy Wojciech Cybulski podpisał umowę z firmą WĘGŁOKOKS S.A. z siedzibą w Katowicach, wskazaną odgórnie do sprzedaży węgla naszym mieszkańcom. 2 grudnia złożone zostało zapotrzebowanie na dostawę węgla opałowego. Sortyment, jaki zostanie dostarczony do gminy Dobrzyniewo Duże, obejmuje: ekogroszek/groszek (5-25 mm) i orzech (25+ mm).

Pierwsze transporty węgla dotarły do PS Piotr Szaciłowski, Pogorzałki 141 – składu utworzonego na potrzeby realizacji zadania, z którego będzie on wydawany mieszkańcom.

Do składu węgiel będzie dostarczany partiami. Osoby zainteresowane zostaną powiadamiane telefonicznie przez pracowników Urzędu Gminy o konieczności

odbioru według kolejności złożenia wniosków o zakup. Warunkiem odbioru węgla będzie uiszczenie z góry zapłaty należności za zakup przelewem na rachunek gminy (nr: 97 8060 0004 2600 1010 2000 1090, w tytule przelewu należy podać następujące dane: zakup węgla, imię i nazwisko osoby, która złożyła wniosek do Urzędu Gminy oraz dokładny adres).

Cena za 1 tonę to 1860 zł brutto, bez względu na kupowany sortyment opału. Cena towaru nie obejmuje transportu z miejsca składu do danego gospodarstwa domowego. Kupujący transport węgla organizuje we własnym zakresie.

Po dokonaniu zapłaty należy zgłosić się do pokoju nr 14 Urzędu Gminy po fakturę, która będzie dokumentem upoważniającym do odbioru węgla ze składu węglowego. Fakturę może odebrać osoba składająca wniosek do urzędu lub osoba przez nią upoważniona (upoważnienie dostępne jest na stronie internetowej lub w urzędzie gminy).

Do odbioru węgla uprawniona jest osoba, która złożyła wniosek do urzędu gminy lub osoba przez nią upoważniona, która okaże pisemne upoważnienie wystawione przez wnioskodawcę. W chwili odbioru opału wnioskodawca lub osoba upoważniona, po dokonaniu ważenia, podpisuje dokument wydania wystawiony przez pracownika składu węglowego.

Certyfikaty jakości węgla zostaną udostępnione po ich otrzymaniu od WEĞŁOKOKS S.A.

Wszelkie pytania prosimy kierować pod nr tel. 85 719 75 43 lub e-mailem: b.rusek@dobrzyniewo.pl.

Prosimy o jeszcze kilka dni cierpliwości, z naszej strony robimy wszystko, aby opał trafił do Państwa jak najszybciej.

Krzysztof Bagiński

Ruszyła budowa siedziby urzędu gminy w Dobrzyniewie Dużym. Jedna z największych i najbardziej prestiżowych inwestycji ostatnich dziesięcioleci, poprawi komfort obsługi mieszkańców, pracy urzędników i radnych, ale też wpłynie na pozytywne postrzeganie gminy.

Nowy urząd

Plac budowy jest szczelnie ogrodzony, ale ci bardzo ciekawscy dojrzą, że pracą wre. Widać już pierwszą kondygnację przyszytego urzędu gminy.

— W tej chwili prace idą zgodnie z harmonogramem. Na początku pojawiły się problemy z wodą, bo okazało się, że teren jest podmokły, trzeba było zastosować igłofiltr. Po tygodniu teren był już osuszony, ziemia była wybierana partiami, najpierw suchy urobek na około 1,5 m, potem kolejne warstwy — relacjonuje postęp prac wójt gminy Dobrzyniewo Duże Wojciech Cybulski.

A więc jeśli nie pojawią się niespodziewane problemy, jeszcze w tym roku będzie wylany strop nad pierwszą kondygnacją.

Budynek będzie miał ich cztery. W podziemnej znajdują się archiwa: kategorii A, kategorii B i pomieszczenia do przeglądania archiwaliów, a także serwerownia i szatnia dla pracowników gospodarki komunalnej. Na parterze będą: sala konferencyjna, biuro obsługi klienta i GOPS, wszystko po to, aby interesanci już na dole wygodnie mogli być obsłużeni, by nie musieli chodzić po piętrach. Na pierwszym piętrze zaplanowane są gabinety wójta, zastępcy i sekretarza, a także kancelaria

Jeśli nie pojawią się niespodziewane problemy, w tym roku będzie wylany strop nad pierwszą kondygnacją nowego urzędu gminy

tajna, pokój informatyka i referat inwestycji. Drugie piętro zajmą referaty związane z finansami. Bryła budynku będzie prosta, ale nowoczesna: z czarnymi ramami okien i specjalnymi płytami na elewacji.

Duży urząd nie oznacza, że wójt myśli o rozroście swojej administracji.

— Na razie urzędników jest wystarczająco, choć potrzeb jest wiele i nowych zadań też przybywa — mówi.

Wojciech Cybulski śmieje się, że urząd nie buduje dla siebie, nawet nie dla urzędników, ale dla gminy:

— Teraz robimy projekt na uzbrojenie terenów inwestycyjnych. Przy tej okazji dostałem już kilka sygnałów, że żaden konkretny przedsiębiorca nie będzie chciał z nami podpisać umowy, bo gdy przyjdzie do takiego urzędu jaki jest w tej chwili, to powie: „a co to w ogóle za gmina, ja nie chcę tutaj zakładać żadnej działalności”.

Termin zakończenia inwestycji, to koniec listopada przyszłego roku. Kontrakt zakłada również umeblowanie.

— Dodatkowo realizujemy projekt Cyfrowa Gmina, z którego mamy

300 tys. zł na wyposażenie elektroniczne. Będziemy tak organizować przetargi, by to wszystko skomponować, by 30 listopada 2023 r. wszystko zostało zakończone. Potem będzie czas na procedury odbioru i przekazanie do użytkowania. Wiosna 2024 r. to realny termin przeprowadzki — przewiduje wójt.

Wartość całej inwestycji opiewa na prawie 12 mln zł z czego 10,3 mln to dofinansowanie z rządowych funduszy Polski Ład i Rozwój Inwestycji Lokalnych.

— Koszt własny gminy, 1,7 mln, jest nieduży, biorąc pod uwagę tak dużą inwestycję — ocenia Wojciech Cybulski. — Rada Gminy nie miała problemu z podjęciem decyzji, czy za tę kwotę warto zbudować urząd.

Nowa siedziba gminy zostanie wyposażona w instalację fotowoltaiczną, która będzie produkowała prąd na potrzeby urzędu, co pozwoli obniżyć rachunki. W miejscu, gdzie stoi użytkowany dziś budynek, powstanie parking, natomiast obiekt, w którym mieści się GOPS, być może trafi na sprzedaż.

Ewelina Sadowska-Dubicka

O pomocy, wsparciu i codziennej pracy opowiada Agata Krupska — kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym

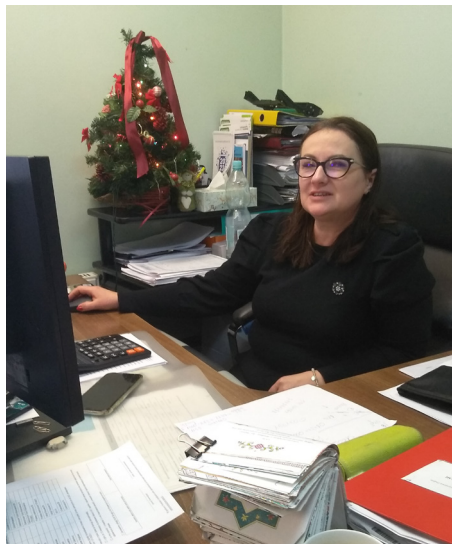
Pani Kierownik, myślę, że warto przybliżyć mieszkańcom naszej gminy działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Proszę rozpocząć od przedstawienia całego zespołu.

Nasz zespół liczy 11 wspianiałych, zaangażowanych, oddanych sprawie osób. W tym: pięciu pracowników socjalnych, asystent rodziny, starszy referent ds. funduszu alimentacyjnego; inspektor ds. świadczeń rodzinnych; główny księgowy; osoba sprzątająca oraz kierownik. Osoby zatrudnione w GOPS w Dobrzyniewie Dużym w przeważającej części posiadają wyższe wykształcenie. Wszyscy pracownicy socjalni mają odbytych wiele godzin specjalistycznych szkoleń oraz wieloletnie doświadczenie w pracy z osobami z różnymi dysfunkcjami czy deficytami.

Spędzamy ze sobą codziennie osiem godzin i staramy się, by w ośrodku panowała przyjazna i rodzinna atmosfera. Jako kierownik jestem częścią zespołu, gdy piętrzą się obowiązki, tak jak np. rozpatrywanie wniosków na dodatek węglowy czy ciepłowniczy, pomimo licznych obowiązków, wykonuję to zadanie na równi z pracownikami.

Jakie działania podejmuje GOPS na rzecz mieszkańców?

Celem Ośrodka Pomocy Społecznej jest świadczenie pomocy społecznej osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a nie są w stanie pokonać jej wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Pracownicy Ośrodka wykonują zadania zmierzające

do poprawy sytuacji, jakości życia tych osób i rodzin.

Działamy w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, jest to np. praca socjalna, umieszczanie osób starszych i niepełnosprawnych w domach pomocy społecznej, zabezpieczanie najuboższych i bezradnych osób, zabezpieczanie posiłków, dachu nad głową w postaci schroniska i niezbędnej odzieży, a nawet pogrzebu dla osób samotnych, kierowanie do środowiskowych domów samopomocy, itp.

Obowiązuje nas też ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej — tutaj mamy wiele nowych zadań, m.in. asystentura rodziny dla rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej, pomoc asystenta rodziny a także przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia

(poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Działamy też zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to m.in. prowadzenie zespołu interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy, tzw. procedury Niebieskiej Karty, w której uczestniczy wiele osób z różnych instytucji, m.in. kuratorzy, prokurator, policja, pedagodzy, nauczyciele, lekarz, psycholog, przewodniczący GKRPA.

A co z pomocą doraźną w nagłych wypadkach?

Staramy się być tam, gdzie człowiek potrzebuje pomocy. W miarę możliwości wysyłamy na miejsce pracowników socjalnych, asystenta rodziny. Staramy się pomagać także bezpośrednio osobom, które zgłaszają do nas informacje o nieszczęściach osób bliskich, sąsiadów lub zgłaszają się sami. Istotą pomagania jest obopólna chęć współpracy. My, pracownicy, możemy pomóc tyle, na ile sami podopieczni pozwolą sobie pomóc. Nieraz mamy „związane ręce” i nie możemy udzielić szybkiej pomocy przez ograniczenia prawne czy instytucjonalne, często też finansowe.

Czy są zgłoszenia od mieszkańców, że w rodzinie dzieje się źle? Czy można zadzwonić i zgłosić problem?

Tak. W momencie takiego zgłoszenia prawie natychmiast jedzie na miejsce pracownik socjalny i bada sytuację danej rodziny. Efektem zgłoszenia mogą być różne działania z naszej strony. Czasem jest to zgłoszenie osoby chorej, samotnej, za-

niedbanej, czasem chodzi o rodzinę, gdzie dochodzi do przemocy. Na każde zgłoszenie reagujemy niezwłocznie. Informujemy też odpowiednie służby, jeśli dany problem wymaga zaangażowania innych instytucji.

W tym miejscu pragnę uczulić wszystkich na los drugiego człowieka i obowiązek reagowania na każdy symptom ludzkiej krzywdy. Jeżeli nie reagujemy na to, co dzieje się „za ścianą”, dajemy temu ciche przyzwolenie.

Czy prawdą jest, że masowo przybywa klientów pomocy społecznej?

Pracuję w pomocy społecznej od 26 lat i w ostatnich latach zauważalny był raczej spadek osób korzystających z pomocy. Żeby nie być gołosłownym — liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej od 2018 do teraz kształtują się następująco: 2018 r. — 188; 2019 r. — 178; 2020 r. — 243; 2021 r. — 218; 2022 r. — 127.

Polityka prorodzinna sprawiła, że rodziny z dziećmi, mówiąc potocznie, wydają się być „zaopiekowane przez system” przez ulgi podatkowe oraz dostęp do różnorodnych świadczeń m.in. w ramach Programu 500+; Programu 300+; świadczenia macierzyńskie i opiekuńcze itp. Osoby wychowujące dzieci niepełnosprawne lub osoby rezygnujące z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny otrzymują świadczenie pielęgnacyjne, które obecnie wynosi 2119 zł, a które wzrasta z roku na rok. Osoby te mają również prawo do opłacania przez Wójta Gminy składek emerytalno-rentowych, tak jakby pracowały zawodowo. Seniorzy również otrzymują dodatkową pomoc, np. trzynasta czy czternasta emerytura oraz 500+.

Newralgiczną grupą osób stanowią osoby w średnim lub podeszłym wieku z niskim wykształceniem, nieatrakcyjne

Agata Krupska w otoczeniu rodziny

na rynku pracy, które z różnych powodów w ciągu swego życia nie uzyskały prawa do świadczeń emerytalno-rentowych, ponieważ nigdy nie pracowały lub utraciły zatrudnienia z powodu niskich kwalifikacji. Bardzo często za ten stan rzeczy odpowiada nadużywanie alkoholu, który doprowadził wielu do utraty bliskich, miejsca zamieszkania, zatrudnienia oraz bardzo często do utraty zdrowia, nawet do niepełnosprawności. Jak to mówią „alkohol rozwiązuje wiele rzeczy”, w tym całe rodziny.

Nie wiadomo, co przyniosą kolejne lata. Czy wojna na Ukrainie oraz jej skutki nie spowodują, że kryzys, który dotyka wszystkie kraje, nie spowoduje, że stan zamożności Polaków spadnie drastycznie, dotykając zwłaszcza najuboższych. Zauważamy już teraz wzrost cen energii, produktów spożywczych, opału, paliwa itp.

Czy zauważyła Pani na tym terenie tzw. dziedziczenie świadczeń?

Dostrzega się wśród świadczeniobiorców kolejne pokolenia korzystające

ze świadczeń pomocy społecznej. Wzorce zachowań, jakie wynosimy z domu przekazujemy naszym dzieciom równie skutecznie jak materiał genetyczny. Ale nie można tego generalizować. Na pewno trudniej jest dzieciom z dysfunkcyjnych rodzin przełamać schematy wyniesione z domu, ale w dzisiejszych czasach nie jest to niemożliwe. Potrzeba jednak dużo silnej woli i pomocy instytucjonalnej.

Jak przedstawiają się dane na 2022 rok? Ilu osobom udzielono świadczeń?

Gmina Dobrzyniewo Duże wg danych GUS liczy 9423 mieszkańców. Na dzień dzisiejszy w 2022 r. z pomocy Ośrodka skorzystało:

- pomoc społeczna — 197 osób; 127 rodzin, w tym 264 osób w rodzinie oraz uchodźcy z Ukrainy 54 osoby; (2,09% ogółu mieszkańców);
- system świadczenia rodzinne — wykazuje 3076 osób pobierających różne zasiłki oraz dodatki, w tym 627 osób pobiera

zasiłki rodzinne i opiekuńcze; ponadto 1108 gospodarstw domowych otrzymało dodatek osłonowy; 1157 rodzin uzyskało doposażenie do dodatku węglowego; doposażenie na inne źródła ciepła — 1108 rodzin;

- fundusz alimentacyjny — przyznano 31 osobom uprawnionym;
- pomoc lekowa — uzyskało 40 rodzin;
- stypendia socjalne — 36 rodzin
- oraz inne;

Z roku na rok przybywa nam nowych zadań.

Czy uważa Pani, że osoby wykonujące taki zawód jak Pani, są narażone na wypalenie zawodowe i przeciążenia psychiczne?

Praca wykonywana przez pracownika socjalnego jest pracą o wysokim stopniu zagrożenia stresem, a także wypaleniem zawodowym. Źródło stresu to zakłócenie równowagi pomiędzy wymaganiami, a możliwościami ich spełnienia. Intensywnie zmieniający się sektor usług społecznych to przestrzeń, w której od pracowników socjalnych oczekuje się zarazem empatii i zaangażowania emocjonalnego w sprawy klientów. To nie jest łatwa praca i zawód dla każdego. Pracownicy są obciążeni liczbą środowisk wymagających wsparcia, stosiem dokumentów do wypełniania oraz przestrzeganiem przepisów prawnych. Wymagania są jednakowe dla dużych jak i małych ośrodków.

Również autorytet pracowników socjalnych wymaga wzmocnienia. To trudny i często niewdzięczny zawód, w Polsce jest nisko wynagradzany, posiada niski prestiż społeczny. Jednocześnie od osób profesjonalnie pomagających innym, wymaga się posiadania wysokich kompetencji.

Który z problemów, z jakimi spotkała się Pani podczas swojej kariery zawodowej w GOPS, był najtrudniejszy?

Najtrudniej jest dotykać sytuacji, w której najsłabszym dzieje się krzywda ze strony swoich bliskich. Są to dzieci lub osoby starsze — niedołączone, które stają się niepotrzebne. Ciężko było mi, gdy jako pracownik socjalny musiałam odebrać z patologicznej rodziny kilkoro małych dzieci. Pomimo starań wielu osób nie udało się przełamać schematów, w których rodzina tkwiła od lat. Zmuszeni byliśmy z poprzednią panią kierownik działac drastycznie. Alkoholizm rodziców, przemoc, brak bezpieczeństwa oraz warunków, w których przebywały, stanowiły zagrożenie dla ich zdrowia i życia.

Z perspektywy czasu widzę, że była to na tamten czas jedyna i słuszna decyzja. Dzieciaki szybko zadomowiły się w nowych warunkach. Były bezpieczne i zaopiekowane, miały szansę na adopcję i normalne życie. Rodzice nigdy ich nie odwiedzili, kiedy były w placówce. Dzieci nie tęskniły, brakowało więzi rodzinnych.

Bardzo też przeżywam sytuacje, gdy dzieci czy zdolni młodzi ludzie wchodzący dopiero w życie zamiast się nim cieszyć, muszą borykać się z nieuleczalną chorobą, np. rakiem, silną depresją czy schizofrenią.

Co w pracy sprawia Pani największą satysfakcję?

Praca z osobami wymagającymi pomocy jest bardzo trudna. Nie widać jej efektów tak od razu, ale wiele radości sprawia świadomość, że się komuś pomogło, że komuś uratowało się życie... To jest bardzo ważne dla mnie... Nie ma chyba większej radości, kiedy przychodzi podopieczny ośrodka i mówi: „Dziękuję... dzięki Pani udało mi się podjąć pracę... Dzięki Pani przeżyłem ten trudny okres... Dziękuję, że mi pomagaliście”. Świadomość tego, że dzięki naszym inicjatywom ktoś pokonuje trudności życiowe i zmienia swoje życie na lepsze, daje nam siłę i motywację do dalszej

pracy oraz poczucie wielkiej satysfakcji.

Jako pracownik socjalny, terenowo przeżyłam wiele różnych chwil, chwil trudnych, chwil grozy, ale też chwil pięknych i pełnych wzruszeń. Towarzystwo podopiecznym w drodze pokonywania życiowych zakrętów przez tyle lat, daje mi poczucie sensu i spełnienia zawodowego. W sercu mam tę myśl, że realizujemy tu jakieś wyższe dobro.

Czym zajmuje się Pani w wolnym czasie?

W wolnym czasie, choć jest go niewiele, posługuję narzeczonym i rodzinom w Archidiecezjalnej Poradni Rodzinnej w Białymstoku, szkicuję, maluję ikony, spotykam się z przyjaciółmi. Lubię spędzać czas z mężem i dziećmi — cenię wspólne wyjścia do kina, teatru lub muzeum. Uwielbiam taniec oraz podróże. Najbliższy memu sercu kierunek to Italia. Piękne widoki, zabytki, słońce, dobra kuchnia jest tym, co działa na mnie jak magnes. Mogłabym tam mieszkać. Marzyłam z mężem o emeryturze w domku we Włoszech.

Zimę wolałabym oglądać za oknem siedząc przy kominku, ale wyjeżdżam w góry, bo moi bliscy kochają jeździć na nartach. Lubię też gotować dla mojej rodziny i wypróbować nowe przepisy.

Jak zamierza Pani spędzić nadchodzące święta?

Nadchodzące święta będę spędzać z bliższą i dalszą rodziną oraz przyjaciółmi. Sama jestem żoną i mamą 4 dzieci w wieku 26, 23, 15 i 13 lat. Od wielu lat Wigilia odbywa się w naszym domu. Przy wigilijnym stole w tym roku zasiądzie prawie 15 osób. Zgodnie z tradycją będziemy przełamywać się opłatkiem z wdzięcznością Bogu za to, czym nas obdarzył i że możemy być razem.

Na wigilijnym stole znajdzie się tradycyjne 12 potraw. Centralnym miejscem jest szopka bożonarodzeniowa, przy której

po kolacji śpiewamy kolędy. Jest przy tym dużo radości. Każdy musi zaśpiewać kolędę, aby otrzymać podarek. O północy udamy się na Pasterkę.

W naszym domu zawsze jest miejsce dla kogoś, kto nie ma z kim świętować tego czasu — dalecy krewni czy inne osoby. Przez wiele lat gościliśmy czworo dzieci z Domu Dziecka w Podbrodziu (Polacy z Wileńszczyzny), które przyjeżdżały do nas dzięki Stowarzyszeniu Nasz Dom. Były to wyjątkowe chwile, które zostaną w pamięci. Do dziś mamy z nimi serdeczny kontakt. W 2021 r. byliśmy zaproszeni na ślub jednego z nich.

W okresie świątecznym tradycją stało się u nas kolędowanie — spotykamy się wtedy z zaprzyjaźnionymi rodzinami i przy akompaniamencie muzyki śpiewamy kolędy oddając cześć Dzieciątku Jezus. Ten czas jest mi szczególnie bliski, czas radosnych wspomnień domu rodzinnego, choć łąza też się kręci w oku, bo wielu moich bliskich, w tym rodziców, nie ma już przy mnie.

Przy okazji tego wywiadu, u progu Świąt Bożego Narodzenia, wszystkim mieszkańcom gminy Dobrzyniewo Duże, w imieniu całego zespołu pracowników socjalnych życzę własnego kawałka nieba, chwili spokoju i zadumy, a także filiżanki gorącej kawy, która ogrzeje w czasie nawet najzimniejszych dni. Życzę otwartości serca na tajemnicę Bożego Narodzenia oraz na ludzi, którzy potrzebują pomocy. Wiary, nadziei, miłości i zdrowia. Życzę również Szczęśliwego Nowego Roku 2023! Niech przyniesie nam pokój i samo dobro.

Dziękuję za rozmowę, życzę powodzenia w realizacji powierzonych zadań. Udanych Świąt!

**Rozmawiała
Joanna Żarniewska**

Historia szkoły w Dobrzyniewie. Część 4

Lata szkolne 1963/64, 1964/65, 1965/66, 1966/67

Ten rok wspomina się jako wyjątkowo trudny ze względu na remont szkoły. Uczyło się wówczas 224 uczniów, a w przedszkolu 25. Tak jak w poprzednich latach koncentrowano się „wokół lepszego osiągnięcia wyników w nauczaniu i ideowego wychowania młodzieży”. Podkreślano zbliżające się 1000-lecie Państwa Polskiego i XX-lecie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Aby to uczcić, Rada Pedagogiczna, Komitet Rodzicielski i Samorząd Uczniowski „podjęły czynny społeczny na kwotę 18 tysięcy 100 złotych”. Szkoła nawiązała też korespondencję ze szkołą w Recemli w Związku Radzieckim z obwodu grodzieńskiego. Listy pisali uczniowie najstarszych klas oraz Rady Pedagogiczne.

W latach 60. szkoła w Dobrzyniewie prowadziła korespondencję ze szkołą w Recemli w obwodzie grodzieńskim

W kolejnym roku odszedł ze szkoły nauczyciel Stanisław Krętowski, a przybyła Janina Sokół. Założono Szkolne Koło Ligi Obrony Kraju. Wydział Oświaty w Białymstoku przekazał telewizor marki „Nefryt”.

Podkreśla się, że atmosfera pracy była „bardzo niedobra, zagadnieniem tym zajmował się aż Wydział Oświaty”.

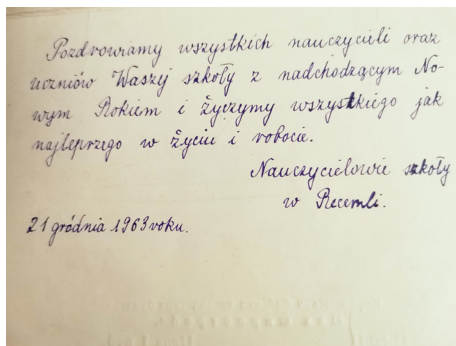
W następnym roku odeszli ze szkoły:

Wanda Nawrocka, Helena Gaińska oraz Zenon Kazberuk. Przybyli natomiast: Józefa Jabłońska, Jadwiga Lachman i Zofia Pocienik. Zenon Lejewoda kończył pedagogikę w Gdańsku.

W roku szkolnym 1966/67 kierownikiem szkoły została Jadwiga Lejewoda. Zdzisław Lejewoda rozpoczął pracę w Wojewódzkim Ośrodku Metodycznym w Białymstoku. Do grona nauczycieli dołączył Marian Zwornicki, a drugą woźną została Maria Chilińska.

W kronice szkolnej podkreśla się wyjątkowość tego czasu. Obchodzono bowiem 1000-lecie Państwa Polskiego.

Na terenie szkoły działały trzy drużyny harcerskie: żeńska, męska i zuchy.

Wprowadzono do szkół klasę ósmą.

Zbliżała się też rocznica Wielkiej Rewolucji Październikowej. W kronice czytamy, że: „Podjęto wiele zobowiązań, wiele nawet wykonano, np. album pt. „50 lat Kraju Rad”.

Podkreśla się ponadto, że zorganizowano dużo imprez i wycieczek, takich jak: spotkania, wieczorki, przedstawienia

teatryku kukielkowego, wyjazdy do kina, wycieczki do miejscowej cegielni, Białego-stoku, Warszawy.

Uczniowie brali udział w konkursach, np. olimpiadzie matematycznej, występach chórów szkolnych, konkursie na temat bezpieczeństwa i przepisów ruchu drogowego (szkole przyznano nagrodę w postaci rzutnika).

Ciąg dalszy nastąpi.

Celina Zubrycka

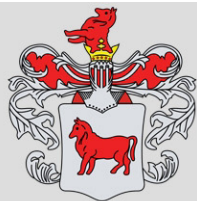
Rys historyczny na nowo opracowany przez Celinę Zubrycką, na podstawie rękopisu Jakuba Antoniuka pt. „Trzy Dobrzyniewa i ich okolice”, kronik szkolnych oraz informacji zebranych przez Barbarę Grzegorzczuk, Barbarę Ciołko, Beatę Winarską i Magdalenę Mazur (nauczycielki z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzyniewie Dużym).

HISTORIA JEDNEJ FOTOGRAFII

Narwianie na Dożynkach Centralnych

Pierwszy wyjazd zespołu wokalnego na Dożynki Centralne w Warszawie, 1956 r. Zespół Folklorystyczny Narwianie wywodzi się z zespołu chóralnego, który utworzyła Barbara Janiszewska w 1955 r. Zdjęcie pochodzi z jej prywatnych zbiorów.

Gmina DOBRZYNIOWO DUŻE
**Tu mieszkam,
 tu płacę podatki**

Szkoła podstawowa w Fastach ma już 110 lat

Nie udało mi się ustalić dokładnej daty powstania szkoły, być może jest to rok 1912 lub 1913. Wieś Fasty posiadała drewnianą szkołę już przed pierwszą wojną światową. Została ona wybudowana staraniem miejscowego księdza prawosławnego, który też sprawował nad nią nadzór. Budynek szkolny znajdował się na prawo drogi wiodącej w kierunku wsi Bacieczki. Budynek ten został spalony przez cofające się wojska rosyjskie w 1915 r. Od tego czasu obowiązek kształcenia dzieci w Fast i kolonii spoczął na innych wsiach.

Istniejąca sieć szkół była bardzo niedogodną dla mieszkańców wsi Fasty — zostały włączone do rejonu szkolnego w Bacieczkach. Odległość od wsi Fasty od szkoły w Bacieczkach wynosiła od 4 do 7 km i dlatego było bardzo uciążliwe. Co prawda dzieci z kolonii Fasty i spod wsi uczęszczały do szkoły w Choroszczy, niektóre, korzystając z pociągu, dojeżdżały do Starosielc. Jednak to nie rozwiązywało problemu, gdyż Choroszcz jest oddalona o 4 km, a dojazd do Starosielc pociągiem narażał małych uczniów na niebezpieczeństwa podróży, jak również oznaczał dużą stratę czasu. Biorąc pod uwagę powyższe fakty, sprawa uruchomienia szkoły w Fastach była nieodzowna, na przeszkodzie jednak stał brak lokalu nadający się na szkołę. Ponieważ od lat część plebanii prawosławnej w Fastach była niewykorzystana, mieszkańcy zwrócili się z prośbą do proboszcza Włodzimierza Żuka o jej wdzierżawienie na potrzeby szkoły. Ks. Żuk, jak i komitet cerkiewny na czele ze starostą cerkiewnym ob. Adamskim, odnieśli się do prośby pozytywnie. Dnia 23 lipca 1958

r. zostało złożone pismo od mieszkańców wsi Fasty do kuratorium okręgu szkolnego w Białymstoku o uruchomienie szkoły. Inspektor szkolny Czesław Hewito odniósł się do sprawy pozytywnie i natychmiast wysłał do Gromadzkiej Rady w Fastach pismo z zapytaniem, ile dzieci w wieku szkolnym jest we wsi i kolonii Fasty. Ponieważ ilość dzieci była wystarczająca, inspektor szkolny po zbadaniu budynku pod szkołę wyraził zgodę na uruchomienie 5 klas, i po kilku godzinach przysłał ławki.

Władze oświatowe odniosły się pozytywnie do problemu szkoły w Fastach, dalsze losy szkoły zależały już od samych mieszkańców wsi. Budynek wymagał kapitalnego remontu, a do rozpoczęcia roku szkolnego pozostało trzy tygodnie. Powstał komitet budowy szkoły, który zebrał 1500 zł i wpłacił na konto PKO, ale jego działalność była znikoma. Dlatego w sierpniu 1958 r. powstał nowy komitet „Samoznawczy”, który bierze sprawy w swoje ręce i przystępuje do działania: postanawia dokonać remontu budynku pod szkołę czynie społecznym. Na zakup materiałów i opłacenie fachowej robocizny zebrano pieniądze od mieszkańców w drodze dobrowolnych ofiar.

Tu następuje przerwa w zapisach szkolnych kronik aż do 1966 r. W roku szkolnym 1961-62 w szkole uczy 5 nauczycieli, brak informacji o ilości uczniów. W dniu 16 października 1966 r. na zebraniu wiejskim w obecności przewodniczącego G.R.M w Fastach Bronisława Popko podjęto uchwałę o budowie szkoły w czynie społecznym i powołano Społeczny Komitet Budowy. Trwały przygotowania do

budowy, wykonano założenia projektowe, lecz z samą budową wstrzymano się ze względu na ujęcie jej w prawidłowym planie inwestycyjnym. Rodzice nie pozostali bezczynni: na plac szkolny przywieziono żużel na pustaki oraz żwir na słupki ogrodzeniowe. Przy poparciu Rr.G.RN. zakupiono siatkę ogrodzeniową, cement i walcówkę na zbrojenie, wykonano 112 słupków, których wartość wyniosła 11,424 zł w tym wartość robocizny 7 916 zł. Chłopcy klas V-VIII

Zakończenie roku szkolnego 1962/1963 w szkole w Fastach

wykopali rów odwadniający przy placu szkolnym o długości 84 m, rozgarniali żwir wożony na ulicę w Fastach. Ogólny koszt prac w danym roku wyniósł 46 800 zł.

Jeszcze 1966 r. wystąpiono z prośbą do Prezydium MRN w Białymstoku o przekazanie nieodpłatnie budynku przeznaczonego do rozbiórki na szkołę. Na wiosnę 1967 r. budynek otrzymany rozebrano, a materiały przewieziono na plac szkolny, przystąpiono do gromadzenia funduszy i załatwiania dokumentacji. Młodzież szkolna, idąc przykładem rodziców, obsadziła drzewkami 500 m placu szkolnego. W 1969 r. postawiono budynek w stanie surowym, a w następnym roku dokonano prac wykończeniowych i oddano do użytku. Budowę całkowicie zakończono w 1971 r.

Rozbudowę szkoły (nowej) rozpoczęto 14 października 2001 r., a oddano do użytku 1 września 2002 r. Wartość inwestycji wyniosła 1 326 296 zł, a dofinansowanie z Funduszy Europejskich 953 461 zł. Sala gimnastyczna kosztowała 5 578 933 zł, a dofinansowanie ze środków F.R.K.F 2 000 000 zł. W dniu 5 października 2005 r. szkołę w Fastach odwiedził arcybiskup Wojciech Zięba.

Dziś szkoła posiada 8 klas i 4 przedszkolne, łącznie uczy się w niej 270 uczniów. Pracuje 38 nauczycieli. W pracach społecznych przy budowie szkoły brało udział około 100 mieszkańców wsi i kolonii Fasty.

Powiatowe Władze Oświatowe, doceniając słuszne dążenie i wysiłek mieszkańców Fast, przydzieliły 400 000 zł na budowę budynku mieszkalnego dla nauczycieli. Budynek został wybudowany w latach 1969-1971, aktualnie mieszkają w nim 3 rodziny, w tym jedna rodzina nauczycieli.

/Serdecznie dziękuję pani dyrektor szkoły Joannie Gołębiowskiej za udostępnienie kronik szkolnych./

Jan Gałecki

Od redakcji:

W poprzednim numerze „Głosu Dobryniowa”, w artykule „Historia szkoły w Pogorzalkach” błędnie zosła podpisane autorstwo. Alicja Zielińska jest autorką cytowanego reportażu z „Kuriera Porannego”, zaś tekst poświęcony szkole w Pogorzalkach napisał niewymieniony Jan Gałecki. Autora bardzo przepraszamy.

Rosnę z matematyką

Matematyka jest niezmiernie ważna w życiu przedszkolaka — dzięki niej dziecko orientuje się w czasie, przestrzeni oraz schemacie własnego ciała. Pozwala analizować i wyciągać wnioski dotyczące prawdopodobieństwa niektórych zdarzeń. Umiejętności matematyczne pomagają dążyć do sprawiedliwego rozwiązywania konfliktów, choćby poprzez dzielenie się po równo. Pozwala kontrolować np. zmianę bawienia się daną zabawką dzięki nabywaniu orientacji w czasie. Uczy dostrzegania rytmów i pomaga zrozumieć kolejność, gdy dziecko na coś czeka. Matematyka przenika wiele płaszczyzn życia przedszkolaków.

Właśnie takie założenia posiada napisany przez szkołę w Obrubnikach projekt

z edukacji matematycznej, który znalazł się wśród zwycięzców II edycji programu grantowego „Rosnę z matematyką” Fundacji mBanku dla przedszkoli. Dzięki niemu zostaną sfinansowane zajęcia matematyczne w oddziale przedszkolnym oraz zakupione dedykowane pomoce dydaktyczne. Ponieważ dziecko przedszkolne uczy się całym ciałem i wszystkimi zmysłami, projekt zakłada poszukiwanie matematyki poprzez zabawę przy wykorzystaniu muzyki, ruchu, sztuki i przyrody oraz wzmocnienie nabywania kompetencji przez więzi emocjonalne z otoczenia (rodzice, dziadkowie, rówieśnicy). Realizacja projektu rusza już w styczniu 2023 r.

Pod biało-czerwoną

10 listopada, w ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości, przed Szkołą Podstawową im. Królowej Bony Sforzy w Obrubnikach nastąpiło uroczyste podniesienie flagi państwowej na nowo powstałym maszcie. Budowa masztu została całkowicie sfinansowana w ramach projektu „Pod biało-czerwoną”, pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego.

Inicjatywa nie tylko upamiętnia poległych za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny, ale także zachęca do patriotycznych postaw i dumy z bycia Polakami. Dzięki temu w naszej Szkole budujemy wspólnotę i wzmacniamy ideę zaangażowanego społeczeństwa obywatelskiego. Podniesienie flagi nastąpiło przy dźwiękach hymnu państwowego w obecności wójta gminy Dobrzyńiewo Duże Wojciecha Cybulskiego.

Laboratoria Przyszłości

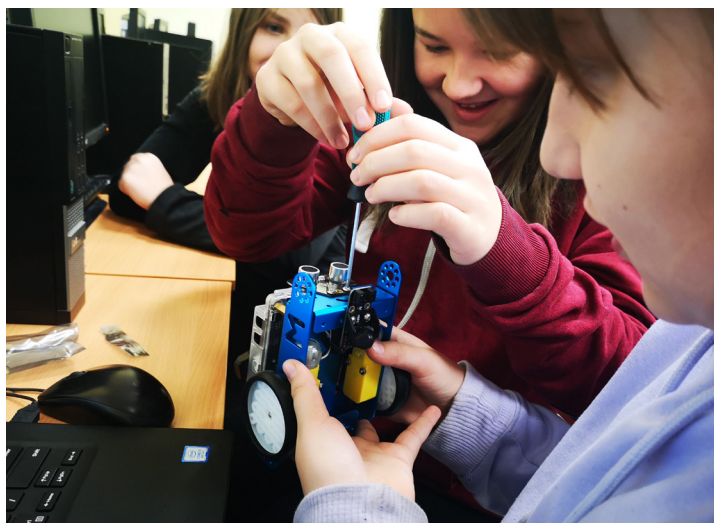
W ramach programu rządowego „Laboratoria przyszłości” Szkoła Podstawowa im. Królowej Bony Sforzy zdobyła środki w wysokości 60 000 zł. Celem inicjatywy jest wsparcie szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka). Projekt obejmuje stworzenie nowoczesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań. Szkoła dzięki dofinansowaniu otrzymała środki na zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych do zajęć programowania, rękodzielniczych i kulinarnych.

Od września tego roku zajęcia ruszyły i cieszą się dużym zainteresowaniem. Uczniowie na zajęciach programowania mają możliwość korzystania między innymi z drukarki 3D, mikrokontrolerów, robotów czy też sprzętu do nagrań. Wykonują zadania mające wspomóc rozwój logicznego myślenia i umiejętności z zakresu technologii informacyjnych. W trakcie zajęć rękodzielniczych poznają

tajniki tkactwa i wyszywania. Natomiast podczas zajęć kulinarnych samodzielnie przygotowują zdrowe posiłki i przekąski. Zakupione pomoce są również wykorzystywane na zajęciach w ramach przedmiotów szkolnych oraz projektów edukacyjnych.

Barbara Chmielewska

Poznali rycerskie czasy

6 października grupa rekonstrukcyjna z Lublina zaprezentowała przedszkolakom i uczniom z Fast przedstawienie „Życie i kultura w średniowieczu”, w ramach którego rycerze przedstawili obyczaje panujące w średniowieczu na dworze, pokazali pokaźną kolekcję uzbrojenia i ekwipunku oraz to, co najbardziej dzieciom się spodobało — narzędzia tortur i rekwizyty z nimi związane. Uczniowie mieli okazję, aby osobiście przekonać się, jak ciężkie było to uzbrojenie i czy wygodne były dyby, w których przebywali złoczyńcy.

Pokaz był pięknym przykładem żywej lekcji historii, podczas której uczestnicy

usłyszeli wiele ciekawostek z epoki średniowiecza, doskonale przy tym się bawiąc.

Ewa Sochańska

U Straży Granicznej

6 października odbyła się wycieczka edukacyjna klas II i III do Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w Białymstoku. Wizyta rozpoczęła się od ciekawej prezentacji multimedialnej, podczas której dzieci dowiedziały się, czym zajmują się poszczególne wydziały Straży Granicznej, jak wygląda praca funkcjonariuszy w oddziale, na przejściu, na lotnisku, jakiego sprzętu używają w swojej codziennej pracy, jak odbywa się kontrola ruchu granicznego, co to jest granica państwowa, kto pomaga w codziennej pracy funkcjonariuszom i wiele innych ciekawych rzeczy. Następnie uczniów przywitał zastępca komendanta POSG płk Marek Sochański, który pochwalił dzieci za trafne i ciekawe pytania.

Największą atrakcją były pojazdy terenowe, do których dzieci wchodziły, mogły zobaczyć jak wyglądają w środku i jakie wydają sygnały dźwiękowe i świetlne. Naj-

lepsze jednak czekało na koniec — uzbrojenie i broń. Komandosi pokazali dzieciom kamizelki kuloodporne, hełmy, noktowizory, broń krótką i długą oraz wiele innych rzeczy. Wartością dodaną wycieczki były kasztany, dzieci nie mogły się oprzeć i wróciły z kieszeniami nimi wypchanymi.

Ewa Sochańska

Laboratoria Przyszłości z wiceministrem

28 października, w ramach Laboratoriów Przyszłości, w warsztatach z uczniami kl. V i VI uczestniczyli m.in. wiceminister edukacji i nauki Dariusz Piontkowski oraz podlaska wicekurator oświaty Barbara Buraczewska. Goście i nauczyciele wraz z uczniami z wielkim zaangażowaniem oglądali wykorzystanie drukarek 3D w procesie edukacyjnym oraz wykorzystanie sztucznej inteligencji jako nowoczesnego środka komunikacji.

Laboratoria Przyszłości to największy w Polsce projekt edukacyjno-technologiczny. Dzięki tej wyjątkowej — nie tylko w skali krajowej, ale i międzynarodowej — inwestycji w edukację, szkoły podstawowe oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt. Drukarki 3D, gogle VR oraz mikrokontrolery, które już teraz pozwalają uczniom rozwijać kompetencje przyszłości, realizować własne projekty i doskonalić umiejętności przydatne na nowoczesnym rynku pracy. Laboratoria Przyszłości opierają się

na tzw. kierunkach STEAM (ang. science, technology, engineering, art, maths, czyli nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka).

Celem projektu jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów w całej Polsce i zapewnienie im warunków do wejścia w przesycony technologią świat z odpowiednimi kompetencjami. Dlatego od początku września 2022 r. specjalnie oznaczone i wyposażone w nowoczesny sprzęt Mobilne Laboratoria Przyszłości odwiedzają wszystkie województwa. Edukatorzy szkolą nauczycieli oraz prowadzą lekcje dla uczniów w formule warsztatowej, są wyposażeni w niezbędny sprzęt i materiały do przeprowadzenia zajęć z uczniami, w ramach których uczniowie odczytywali i wprowadzali np. kody do ustawienia pracy drukarki 3D. Podczas zajęć drukarki wydrukowały breloczki do kluczy. Inna grupa miała zajęcia z wykorzystaniem technologii sztucznej inteligencji.

Joanna Gołębowska

Konkurs „Pory Roku”

ZS-P w Fastach zorganizował Gminy Konkurs Plastyczny Pory Roku pod patronatem Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem, brało w nim udział 141 uczniów z wszystkich szkół gminy Dobrzyniewo Duże, którzy stworzyli przepiękne, jesienne prace malarskie. Dzieła uczniów oceniono w trzech kategoriach wiekowych: klasy I-III, IV-VI, VII-VIII. Dziękujemy wszystkim za zaangażowanie i gratulujemy zwycięzcom.

Spotkania dla rodziców

W ramach okresu trwałości projektu LOWE, od stycznia 2023 r., w ramach mentoringu rodzicielskiego, ruszają cykliczne spotkania dla rodziców uczniów realizujących obowiązek szkolny w szkołach w Fastach, Dobrzyniewie Dużym, Obrubnikach, Nowym Aleksandrowie oraz Pogorzalkach. Poprowadzi je psychoterapeuta Robert Ćwikowski z Poradni Noezis.

Miejscem spotkań będzie hala sportowa ZS-P w Fastach. Szczegóły na stronie internetowej szkoły.

Podczas ferii zimowych uczniowie wezmą udział w bezpłatnych tygodniowych zajęciach w ramach projektu „Ferie z ekonomią”. Do projektu dostało się 50 szkół z całej Polski. Celem zajęć jest poszerzenie wiedzy ekonomicznej uczniów, rozbudzenie i kształtowanie w nich postaw przedsiębiorczych, rozwój umiejętności planowania i zarządzania finansami osobistymi oraz poznanie roli banku i funkcji pieniądza. Uczestnicy poprzez zabawę zdobędą wiedzę ekonomiczną. Dodatkowo zyskają pewność siebie oraz doświadczenie niezbędne w podejmowaniu odważnych wyborów dotyczących swojej dalszej edukacji, a w konsekwencji lepszy start w do-

rosłe życie. Projekt jest finansowany przez Fundację Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej.

Ferie z ekonomią to gry i zabawy edukacyjne, rozwijanie postaw przedsiębiorczych, konkursy i praca w grupach. Podczas zajęć w czasie ferii zimowych uczniowie odwiedzają również lokalnych przedsiębiorców i placówki banków. Projektowi towarzyszą również konkursy z atrakcyjnymi nagrodami. Na zakończenie zajęć, dla najbardziej ambitnych uczniów zorganizowany będzie konkurs wiedzy ekonomiczno-finansowej.

Chętnych uczniów z klas VI-VII z pozostałych szkół z terenu gminy, również zapraszamy na te zajęcia. Odbędą się w pierwszym tygodniu ferii zimowych. Mamy jeszcze kilka wolnych miejsc. Bliższe informacje i zapisy w sekretariacie szkoły. Można się zgłosić do końca grudnia.

Paweł Wysztygiel

Ugryźć lekturę

Według najnowszych badań Krajowego Instytutu Mediów, w 2021 r. aż 56% Polaków nie przeczytało ani jednej książki. Szkoła to często jedyne miejsce, w którym dzieci mają styczność z lekturą. Dlatego w szkole w Pogorzałkach postanowiliśmy zrobić wszystko, by to spotkanie zostało po sobie jak najwięcej pozytywnych wrażeń — zaproponowaliśmy uczniom udział w innowacji międzyprzedmiotowej „Ugryźć lekturę”. Innowacja polega na połączeniu omawianych lektur z warsztatami kulinarnymi. Zanim jednak dzieci zabiorą się do pracy w kuchni, muszą przeczytać lekturę i wybrać danie, które nawiązuje do treści książki. Następnie obliczają składniki potrzebne do przygotowania większej porcji danej potrawy. Dbają też o równy przydział obowiązków.

Innowacja, oprócz utrwalenia treści lektury i wyrobienia pozytywnych sko-

jarzeń związanych z czytaniem, kształci też umiejętności matematyczne (sprawne operowanie jednostkami wagi, odmierzanie) i społeczne (integracja grupy klasowej, kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem). Uczenie się poprzez bezpośrednie doświadczenia wspomaga zapamiętywanie i stymuluje pracę mózgu. Co więcej, podczas zajęć dzieci poznają sztukę i etykietę kulinarną oraz nabędą nawyki zdrowego odżywiania i kultury spożywania posiłków. W trakcie innowacji szczególną wagę przykładamy do samodzielności, dobrych manier przy stole, celebrowania i smakowania posiłków. Dzieci uczą się też bezpiecznego korzystania ze sprzętów kuchennych, które szkoła zakupiła w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Paulina Pruszyńska

Nowe Aleksandrowo

Nowocześniej

Zakończono projekt „Podniesienie kompetencji cyfrowych wśród uczniów i nauczycieli województwa podlaskiego”. Celem inicjatywy było zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w szkołach, w nauczaniu przedmiotowym, a w konsekwencji także w życiu codziennym. Liderem projektu było Województwo Podlaskie, a partnerami miasta: Bielsk Podlaski, Grajewo, Hajnówka i Kolno oraz gminy: Ciechanowiec, Czarna Białostocka, Dąbrowa Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Grodzisk, Jasionówka, Jedwabne, Łapy, Mielnik, Mońki, Narówka, Perlejewo, Poświętne, Rutki, Sidra i Sokoły.

Dzięki projektowi szkoła w Nowym Aleksandrowie otrzymała dofinansowanie w wysokości 170 tys. zł, które zostało przeznaczone na: pracownię mobilną wraz z 23 komputerami, 12 robotów do programowania, 10 laptopów dla nauczycieli i 3 tablice multimedialne

Ponadto zostały przeprowadzone szkolenia: „Podniesienie kompetencji cyfrowych nauczycieli z przedmiotów przyrodniczo-matematycznych i przedmiotów humanistycznych” i „Podniesienie kompetencji cyfrowych w kontekście prowadzenia zajęć z robotyki i programowania”.

Dodatkowo w roku szkolnym 2021/2022 odbyły się zajęcia z programowania robotów w klasach IV.

Konkurs Patria Nostra

Troje uczniów klasy VIII uczestniczyło w Warszawie w uroczystej gali finałowej konkursu Patria Nostra. Uczniowie stworzyli film w technice poklatkowej nt. księdza Jerzego Popiełuszki.

Celem konkursu była popularyzacja wiedzy o historii Polski wśród młodzieży szkolnej, kształtowanie postaw patriotycznych i aktywności obywatelskiej. Realizacja prac konkursowych pozwoliła na wykorzystanie nowoczesnych technologii w edukacji historycznej oraz utrwalaniu tradycji i dziedzictwa narodowego.

Ogólnopolski projekt edukacyjny

W bieżącym roku szkolnym uczniowie klas 5-7 Szkoły Podstawowej w Nowym Aleksandrowie biorą udział w Ogólnopolskim Projekcie Edukacyjnym „(Nie) zwykła matematyka”. Celem projektu jest kształcenie inicjatywy i pomysłowości w rozwiązywaniu problemów oraz rozwijanie umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce. W ramach lekcji matematyki i zajęć rozwijających kreatywność uczniowie podejmują działania dotyczące poszukiwania, wyjaśniania, rozumienia oraz wdrażania obliczeń i zależności matematycznych w życiu codziennym.

Obchody Dnia Kropki były okazją do

zorganizowania zajęć pt. „Cyrklem malowane”. Uczniowie przy użyciu m.in. cyrkla i kątomierza samodzielnie stworzyli przepiękne, kolorowe mandale. Na zajęciach zatytułowanych „Kleksografia” poszukiwali elementów symetrii w otaczającym nas świecie. Międzynarodowy Dzień Tabliczki Mnożenia był okazją do współtworzenia gier i zabaw. Temat „Matematyczne ogrody” zainspirował do zaprojektowania wymarzonego ogródka i przygotowania jego makiety w skali. Najwięcej radości przyniosło „Śniadanie z matematyką”. Uczniowie przygotowywali kanapki z matematycznym motywem. Okazało się, że wszyscy mają bujną wyobraźnię i wiedzę matematyczną.

Cały cykl projektowy obejmuje ponad 20 tematów, a więc jeszcze wiele doświadczeń przed nami.

Aneta Nodzewska

Patriotyczne śpiewanie przedszkolaków

Odzyskanie niepodległości przez Polskę stało się dla nas okazją do wspólnego świętowania. Wszystkie przedszkolne grupy spotkały się, by razem śpiewać patriotyczne piosenki. Trzymając w ręku własnoręcznie wykonaną flagę dzieci recytowały wiersz Cz. Janczarskiego „Powiewa

flaga”. Nie zabrakło również „Katechizmu polskiego dziecka” W. Bełzy oraz piosenki „Jesteśmy Polką i Polakiem”.

Nasze spotkanie zakończyło uroczyste odśpiewanie „Mazurka Dąbrowskiego”, hymnu Polski.

Ewelina Paniczko-Dominiuk

Nasze dzieci lubią czytać!

Przedszkole Samorządowe w Nowym Aleksandrowie otrzymało dofinansowanie z Narodowego Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025.

W ramach programu we wszystkich grupach przedszkolnych wychowawcy, chętni rodzice, bliscy oraz zaproszeni goście czytają dzieciom piękne i wartościowe bajki zakupione dzięki dofinansowaniu oraz własne propozycje czytelnicze.

Współpracujemy również z biblioteką szkolną i z wydawnictwem „Niebieska Mrówka”, dzięki któremu dzieci miały okazję uczestniczyć w spotkaniu autorskim oraz warsztatach prowadzonych przez pisarkę Katarzynę Janowicz-Timofiejew. Ponadto zorganizowaliśmy wypożyczalnię przedszkolaka, z których dzieci mogą wypożyczać książki do domu oraz Gminny Przegląd Plastyczny „Moja Zakładka do książki” i konkurs plastyczny „Z książką za pan brat”.

W klasach 1-3 i grupach przedszkolnych, aby zachęcić do czytania, rozwijania własnych

zdolności, wyobraźni i poszerzenia wiedzy nauczyciel bibliotekarz używa wywodzącego się z Japonii teatrzyku Kamishibai. Jest on także wykorzystywany podczas zajęć specjalistycznych z pedagogiem szkolnym.

Jak co roku, 25 listopada, obchodziliśmy Światowy Dzień Pluszowego Misia. Czytaliśmy książki o misiach, przynieśliśmy ulubione misiowe maskotki, śpiewaliśmy piosenki, rozwiązywaliśmy zagadki, wykonywaliśmy prace plastyczne i robiliśmy zdjęcia.

**Emilia Adamowicz-Cwalina
Jadwiga Szelachowska**

Drugi spektakl Ławeczki

Zespół teatralny Ławeczka powstał w wyniku chęci kontynuacji pasji artystycznych części aktorów, którzy wzięli udział w etnomusicalu „Od Kupalnocki do Wesela”. Grupa skupia osoby dorosłe z gminy Dobrzyniewo, pragnące realizować zainteresowania sceniczne w ramach komediowej formy. Jej pierwszym spektaklem były „Miłosne igraszki” wg „Dekameronu” Giovanniego Boccaccia.

Lekka i humorystyczna fabuła utworów przypadła do gustu Ławeczce i dlatego zespół zaczął pracę nad nowym spektaklem „Sztuki o mało co teatralnej” według scenariusza Władysława Sikory. Premiera przedstawienia miała miejsce we wrześniu na scenie Wiejskiego Domu Kultury w Pogorzalkach. Niedługo po premierze grupa uczestniczyła w 9. Ogólnopolskim Festiwalu Sztuk Komediowych Teatrów Amatorskich DECHA w Bielsku Podlaskim. Spektakl został ciepło przyjęty przez festiwalową publiczność, zaś jedna z aktorek — Beata Dybacka otrzymała główną nagrodę aktorską za rolę drugoplanową za stworzenie postaci strażnika.

„Sztuka o mało co teatralna” to spektakl opowiadający o losach nieśmiałego księcia i brzydkiej królowej. Pozornie widz

ma do czynienia z klasyczną bajką, lecz w rzeczywistości przedstawienie serwuje dużą dawkę znakomitego humoru, którego autorem w warstwie słownej jest lider i aktor kultowego już dziś kabaretu Potem. Jeśli do tego dodać znakomicie wykreowane postacie, stworzone przez ekspresywnych i naturalnych aktorów teatru Ławeczka, jednego z niewielu tego typu projektów funkcjonujących na terenie województwa podlaskiego, to publiczność otrzymuje widowisko, na którym bawi się każdy widz, niezależnie od wieku.

Adam Karasiewicz

Dwie królewny

W Wiejskim Domu Kultury w Pogorzalkach zakończono projekt „Królowna pól — historia obrzędem pisana”, który dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2022.

Projekt, którego zwieńczeniem była prezentacja dwóch spektakli, składał się z serii warsztatów scenograficznych, zabawkarskich, rękodzielniczych, tanecznych oraz muzyczno-teatralnych.

W ramach wydarzenia było można podziwiać zdobienia drewnianych laleczek królewny pól, wykonanych przez uczestników warsztatów. Zaprezentowano trzy obrazy w technice batiku, które posłużyły za projekt scenografii, na scenie jako elementy scenograficzne zagościły kwiaty tworzone na warsztatach bibułkarskich. Podczas imprezy wręczono nagrody w konkursie na zdobienie gadżetu promującego przedsięwzięcie. Wydarzenie zgromadziło tłumy widzów, którzy za wysoką frekwencją, zostali nagrodzeni wspaniałym widowiskiem teatralno-muzycznym. Mimo trudnego zadania — aktorzy grali

dwa spektakle z odstępem 30-minutowym, było wesoło i nostalgicznie, a co niektórym zakreśliła się łezka w oku na wspomnienie dawnych dni.

„Królowna pól” — jak pisze scenarzysta i reżyser Adam Karasiewicz — to opowieść o zmiennych kolejach losów bohaterów i młodości przeżywanej na dobrzyniewskiej wsi w latach pięćdziesiątych. Widz zanurza się w świecie obrzędowości ludowej utkanej z tradycji chrześcijańskiej i słowiańskiego mistycyzmu.

Spektakl został zainspirowany obrzędem kultywowanym w gminie Dobrzyniewo, swoimi korzeniami sięgającym jeszcze czasów słowiańskich. Zwyczaj ten polegał na obchodzeniu pól przez wybraną ze społeczności wiejskiej królową, która odwiedza ziemię wszystkich gospodarzy, co miało zapewnić obfitość plonów. W fabule rysuje się konflikt między dawnymi tradycjami, wywodzącymi się z kultury słowiańskiej, a duchowością chrześcijańską.

Scenariusz stworzony przez Adama Karasiewicza z jednej strony przedstawia tradycyjny i oryginalny obrzęd „Królowny pól” zanurzony w pradawną tradycję,

z drugiej zaś prezentuje zmienne koleje losów bohaterów, zakorzenionych w historycznym tu i teraz gminy. W perypetie postaci wchodzi także plan historyczny, związany z przemianami społeczno-politycznymi lat pięćdziesiątych XX wieku, kiedy to w kraju rozwija się aparat władzy socjalistycznej. Wszystkie te okoliczności powodują, że bohaterowie spektaklu zostają postawieni wobec trudnych wyborów i ważnych pytań o tożsamość. Zasadniczą obsadę spektaklu stanowią członkowie ZF Narwianie, którym towarzyszy kapela pod kierownictwem Piotra Gołowczyca — autora aranżacji.

Za choreografię odpowiada Leszek Gaiński, który na potrzeby przedstawienia opracował polskie tańce tradycyjne i wkomponował je w spektakl.

Pierwszy raz na scenie pojawiają się dziecięce aktorki, dzięki którym poznajemy jedną z możliwych wersji powstania zwyczaju chodzenia z Królowną. Przedsta-

wienie nabiera szerszego kontekstu przywołując słowiański charakter obrzędu, jednocześnie poprzez scenografię odwołując się do kultu maryjnego. Spektakl pozwala spojrzeć na zagadnienie wiary z perspektywy czasów oraz światopoglądu, jednocześnie przywołując jej miejsce w tradycji wiejskiej.

Innymi słowy, było co oglądać i będzie co wspominać. Kolejny popis talentów naszych artystów będzie można podziwiać na wielkiej scenie w Operze i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku, gdzie prócz wspomnianej „Królowny pól” zaprezentowany zostanie również spektakl „Len”.

Szykuje się prawdziwa uczta teatralna, ale nie tylko. Prezentacji scenicznej będzie towarzyszyła również uczta kulinarna w wykonaniu naszych zaprzyjaźnionych gospodyń. Więcej informacji na profilu FB Gminnego Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym. Zapraszamy na spektakle.

Oktawiusz Stępień

Świąteczna katka z Dobrzyniewa

GCK w Dobrzyniewie Dużym ogłosiło konkurs na stworzenie kartki okolicznościowej wyrażającej nastrój zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia z odwołaniem do tradycyjnych, świątecznych elementów podlaskich obrazujących tradycje ludowe i (lub) chrześcijańskie, związane z czasem Adwentu oraz Świąt Bożego Narodzenia. Inspiracją

kartki bożonarodzeniowej były: wycinanki podlaskie, stroje ludowe (w szczególności strój podlaski nadbużański), wyroby rękodzieła artystycznego oraz obrzędy.

W konkursie wyłoniono trzy laureatki (zdjęcia od lewej): I Marta Lewsza, II Weronika Żemierowska, III: Kalisa Petrovska.

Marta Pokojowczyk

Pierwszy rok małych Narwian

Dziecięcy zespół folklorystyczny Mali Narwianie powstał w 2022 r. W zajęciach wokalnych uczestniczy 14 osób, a w zajęciach tanecznych 15 osób w zróżnicowanym przedziale wiekowym (obecnie 6-13 lat). Liczebność grupy powoli wzrasta.

Instruktorem Małych Narwian jest Kamil Pomykała — absolwent Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina — filia w Białymstoku, członek zespołu Narwianie, klarnecista, solista oraz organizator wielu wydarzeń kulturalnych w całej Polsce oraz Leszek Gaiński — wokalista Opery i Filharmonii Podlaskiej oraz tancerz Kurpi Zielonych.

Instruktorzy o zespole:

- ▶ Na pomysł utworzenia zespołu wpadła dyrektor GCK — Joanna Sobieska.
- ▶ Celem działalności zespołu jest kultywowanie pięknych, polskich tradycji, nauka tańców, przyśpiewek, gwary ludowej.
- ▶ Młodzi wokaliści chętnie uczestniczący w zajęciach, śpiew sprawia im ogromną przyjemność. Wykonują muzykę ludową, tradycyjną, najczęściej bazując na twórczości i repertuarze zespołu Narwianie, gdyż

Mali Narwianie powstał na wzór starszej grupy. Utworami, nad którymi pracują, są np. „Magdalenka”, „Przyjechał Jasieńko” czy „Gdzie królowa chodziła”.

- ▶ Młodzi tancerze nie boją się ciekawych wyzwań artystycznych, aktualnie pracują nad „Walczykiem podlaskim” wykorzystanym w spektaklu muzycznym „Królowna pół”, dzieci uczą się także krakowiaka.

- ▶ Stroje ludowe dla członków zespołu były w większości szyte na miarę; zostały ufundowane przez Gminę Dobrzyńiewo Duże oraz Zarząd Województwa Podlaskiego.

- ▶ Wszyscy chętni mają szansę dołączyć do zespołu, spróbować swoich sił; naturalna selekcja odbywa się podczas zajęć, w których kluczową umiejętnością jest sprawność głosu oraz poczucie rytmu.

- ▶ Mali Narwianie kilkakrotnie mieli już okazję wystąpić dla szerszej publiczności, młodzi wokaliści i tancerze potrafią się wspaniale zmobilizować, scena jest ich żywiołem, wyzwaniem traktowanym w kategoriach szans, a nie zagrożeń.

- ▶ Zajęcia odbywają się zazwyczaj raz w tygodniu.

Joanna Żarniewska

ZAPRASZAMY do GCK

w sezonie 2022/2023:

Warsztaty teatralne

- dla dzieci i młodzieży

Nauka języka angielskiego:

- 5-7 lat: Przygody z angielskim

- 11-13 lat: We speak fluently

- Zajęcia przygotowujące uczniów do egzaminu 8 klasisty

Warsztaty malarstwa i rysunku

- dla dzieci i dorosłych

Zespół Mali Narwianie

- zajęcia **taneczne**
i **wokalne** dla dzieci

FreeDance Kids

- zajęcia **taneczne**
dla dzieci

FreeDance

-zajęcia **taneczne**
dla dorosłych

Zapisy :

501 324 937

Obserwuj nas na FB:

@dobrzyniewo

Bal charytatywny dla malutkiego Stasia

Dobra zabawa i pomaganie

Młodzi z
DOBRZYŃNIEWA

8 października w szkole w Dobrzyńnie Dużym odbył się V bal charytatywny organizowany przez Stowarzyszenie Mieszkańców Ziemi Podlaskiej — Młodzi z Dobrzyńniewa. Dochód z balu był przeznaczony na rehabilitację dla malutkiego Stasia. Imprezę poprowadził DJ Piotr Skorupski.

W trakcie imprezy odbyła się licytacja i loteria fantowa. Jak zawsze ludzie okazali swoje ogromne serca. Przy okazji świetnej zabawy pomogliśmy kolejnemu potrzebującemu dziecku. Impreza trwała do białego rana. Stowarzyszenie pragnie podziękować wszystkim osobom, które podarowały rzeczy na licytację i loterię. W tym roku było ich bardzo dużo. Jesteśmy za wszystko bardzo wdzięczni. Piękne jest to, że w tak trudnych czasach zawsze znajdują się ludzie, którzy bardzo chętnie pomagają. Pamiętajmy, dobro wraca!

Katarzyna Filipkowska

Mikołajki z Krwiodawcami

4 grudnia w przychodni w Dobrzyniewie Fabrycznym odbyły się Mikołajki z Krwiodawcami organizowane przez Stowarzyszenie Mieszkańców Ziemi Podlaskiej — Młodzi z Dobrzyniewa. Oprócz pysznego ciasta i kawy czekało mnóstwo atrakcji dla najmłodszych. W czasie kiedy dorośli oddawali krew, dzieci mogły ozdabiać pierniki oraz robić piękne ozdoby choinkowe. Oczywiście nie mogło zabraknąć Świętego Mikołaja, który wręczył dzie-

ciom prezenty. Dzieci przy okazji świetnej zabawy mogą zobaczyć jak bardzo ważne jest oddawanie krwi. W trakcie spotkania można było również skorzystać z konsultacji fizjoterapeuty.

Pamiętajmy, że oddając krew ratujemy życie. Dla nas to drobny gest, który dla innych może bardzo pomóc. Na kolejne oddanie krwi zapraszamy w lutym.

Katarzyna Filipkowska

Gospodynie z Obrubnik znów docenione

I Podlaski Festiwal Kół Gospodyń Wiejskich – Smaki Podlasia zakończył się dla Koła Gospodyń Wiejskich Misz Masz wielkim sukcesem. Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej to było wymarzone miejsce na degustację przysmaków Podlasia. Konkurs odbywał się w trzech kategoriach: „Stoisko z tradycją”, „Jesienny smak” (na najlepszą potrawę przygotowaną przez KGW) i „Tradycyjny oraz współczesny strój gospodyni wiejskiej”.

Panie z Koła w Obrubnikach uzyskały III miejsce za pierogi z kurkami i kolejne

III miejsca za strój tradycyjny i II miejsce za strój nowoczesny. Jest nam bardzo miło z tego powodu, bo konkurencja była bardzo silna, wszystkie stoiska były piękne, a panie z Kół Gospodyń Wiejskich świetnie przygotowane. Mimo niesprzyjającej pogody, uczestnicy dopisali. Wydarzenie to było dobrą okazją do promocji tego, co w kulturze podlaskiej wsi najpiękniejsze.

Z okazji Bożego Narodzenia Koło Gospodyń Wiejskich w Obrubnikach Misz Masz życzy wszystkim mieszkańcom gminy spokojnych, zdrowych i pogodnych świąt w gronie najbliższych. Niech te święta będą dla Was czasem wytchnienia i zatrzymania od szumu dnia codziennego. Niech dostarczą Wam wielu głębokich przeżyć i dadzą nadzieję, że wszystkie dni Nowego 2023 roku będą tak piękne i radosne jak ten jeden wyjątkowy wigilijny wieczór.

Beata Dybacka

OKAMI na dwóch dużych turniejach

Podopieczni Uczniowskiego Klubu Sportowego „OKAMI” z Dobrzyniewa Dużego są już po starcie w dwóch dużych turniejach. Przygotowywali się do nich pod okiem trenera Wojciecha Rybołowicza oraz dwóch asystentek: Magdaleny Sokólskiej oraz Darii Ratkiewicz.

Pierwszy z nich, międzynarodowy XIII Turniej im. Leszka Piekarskiego, odbył się na hali Politechniki Białostockiej. Wzięło w nim udział 7 zawodników, którzy mogą się pochwalić następującymi wynikami: Sylwia Charkiewicz — złoto, Paweł Rybołowicz — dwukrotne srebro (udział w dwóch kategoriach wagowych), Zuzanna Kruk — brąz, Aleksandra Łukaszewicz — brąz, Mateusz Toczydłowski — brąz, Filip Bielaga — brąz.

Dokładnie tydzień później nasz klub wystartował w Jagiellonia Judo Club Białystok. Tym razem w turnieju wzięło udział 15 podopiecznych. Kilkoro z nich w zawodach uczestniczyło po raz pierwszy, stąd należą im się szczególne gratulacje za odwagę i chęć walki. Rezultaty i tym razem są również imponujące. 1. miejsce zdobyli:

Zuzanna Kruk, Paweł Rybołowicz, Jędrzej Lebedziński, 2. miejsce wywalczyli: Maja Rubin, Pola Rybołowicz, Gabriel Bierć, na 3 miejscu uplasowali się: Julia Zawistowska, Martyna Małyszko, Michał Ignatowski, Filip Todorczuk, Filip Bielaga, Mateusz Toczydłowski, Jerzy Lebedziński. Ponadto udział w zawodach wzięli: Zuzanna Grzegorzewska oraz Szymon Świśłocki.

Jesteśmy dumni z naszych zawodników i życzymy im dalszych sukcesów!

Prezes UKS „OKAMI” Anna Rybołowicz

Intensywna jesień dobrzyńskich piłkarzy

Jesień w naszym klubie upłynęła na regularnych treningach, ale przede wszystkim pod znakiem rywalizacji w rozgrywkach ligowych Podlaskiego Związku Piłki Nożnej. Do rozgrywek w tym sezonie zgłosiliśmy siedem drużyn: od żaków do seniorów. Łącznie rozegraliśmy 38 meczów i turniejów ligowych, z czego 18 z nich zostało zorganizowanych i rozegranych na naszym stadionie gminnym w Dobrzyńwie Dużym.

Młodsze roczniki żaków i orlików rywalizowały w formie turniejów ligowych, gdzie przede wszystkim liczy się ruch, radość, zabawa, a same rozgrywki są prowadzone bez klasyfikacji końcowej, wyników i tabel. Cieszy fakt, że nasi zawodnicy zasilają najlepszą akademię piłki nożnej na Podlasiu, tj. akademię Jagiellonii Białystok. W tym roku było to czterech zawodników z rocznika 2012/2013. Kilku naszych zawodników z rocznika 2011 miało natomiast szansę zaprezentować się na konsultacjach Kadry Podlasia, a jeden z nich został powołany na następne konsultacje i ma

Drużyna seniorów po zwycięskim meczu z KS Sokoły

realne szanse na powołanie do wąskiej kadry. To wszystko pokazuje, że mamy zdolne dzieci, a nasz klub oraz trenerzy dają im dobre środowisko do rozwoju.

Seniorzy pierwszą część sezonu zakończyli na drugim miejscu w tabeli i na wiosnę powinni włączyć się do waliki o awans do klasy okręgowej.

Najmłodsze drużyny rozpoczęły zimowy sezon halowy i już uczestniczą w turniejach, gdzie zdobywają kolejne szlify piłkarskiego rzemiosła. Przed nami natomiast organizacja corocznych turniejów

Drużyna młodzików

Drużyna żaków na turnieju w Knyszynie

halowych dla dzieci i młodzieży Korona Cup, które odbędą się na początku nowego roku.

Zapraszamy wszystkich chętnych na treningi do naszego klubu. Nabór u nas trwa cały rok. Zajęcia w klubie są dofinansowane ze środków z budżetu Gminy Dobrzyniewo Duże. Po wszystkie szczegóły i aktualne informacje o klubie odsyłamy na nasz profil na Facebooku LZS Korona Dobrzyniewo Duże – strona główna.

Marek Jamiołkowski
Przewodniczący Zarządu GZ LZS w Dobrzyniewie Dużym

Dobrzyniewskie morsy nie odpuszczają!

Ostatnio „Dobrzyniewskie Morsy” uczestniczyły w zlocie 20 Klubów Morsów z całej Polski. Blisko dwieście osób weszło do lodowatej wody. Impreza zorganizowana przez Podlaski Klub Morsów odbyła się w Wasilkowie. Był to doskonały sposób na integrację pasjonatów zimnych kąpiei.

To był aktywny sezon

Mimo nadejścia chłodniejszych dni Centrum Szkolenia Jeździeckiego „Chra-
boły” nie zwalnia tempa. Ostatnie miesią-
ce zaowocowały wieloma wydarzeniami,
które pozwalają jeźdźcom rozwijać pasję.

Wraz z końcem listopada dobiega
końca realizacja zadań z Programu Klub
Edycja 2022. W ramach projektu dziesię-
ciu członków klubu dostało możliwość
podniesienia swoich umiejętności poprzez
uczestnictwo w treningach i zawodach. Co
więcej, dzięki pozyskanym środkom zaku-
piono nowe przeszkody treningowe i kaski
jeździeckie, które zwiększyły poziom i bez-
pieczeństwo prowadzonych zajęć.

W trosce o wszechstronne szkolenie
naszych jeźdźców na terenie ośrodka mia-
ły miejsce liczne konsultacje z doświadczony-
mi trenerami. Mistrzowie województwa
podlaskiego w ujeżdżeniu wzięli udział
w treningach z Justyną i Piotrem Wierz-
chowskimi. Sponsorem konsultacji był
Podlaski Związek Jeździecki, a organizację
wydarzenia wsparła Podlaska Fundacja
Jeździecka, która to w listopadzie otrzyma-
ła status Organizacji Pożytku Publicznego.
Nasi jeźdźcy regularnie trenują również
z utytułowaną zawodniczką w konkurencji

skoki przez przeszkody — Martyną Ryn-
kiewicz. Zdobywane umiejętności i do-
świadczenie z pewnością zapoczątkują na
czworobokach i parkurach w najbliższym
sezonie.

Nieprzerwanie na terenie ośrodka
odbywają się również zajęcia hipoterapeu-
tyczne. Dzięki współpracy z Wiodącym
Ośrodkiem Koordynacyjno-Rehabilita-
cyjno-Opiekuńczym w Białymstoku dzie-
sięciu podopiecznych realizowało zajęcia
terapeutyczne z udziałem koni. Kontakt
z tymi zwierzętami dał uczestnikom wiele
radości.

Ważnym wydarzeniem był odbywają-
cy się na przełomie października i listopa-
da Hubertus — święto organizowane przez
jeźdźców na zakończenie sezonu. Chętni
na każdym poziomie zaawansowania mogli
spróbować swoich sił w teście sprawno-
ściowym. Spotkanie stajennej społeczno-
ści przy wspólnym ognisku było świetnym
podsumowaniem całego roku pracy. Dało
też możliwość wyznaczenia celów na naj-
bliższe miesiące — ciekawych zajęć, rozwi-
jających konsultacji i intensywnych przy-
gotowań do nadchodzącego sezonu 2023.

Agnieszka Szafran

Nowy zarząd TPGD

W listopadzie nastąpiły formalne zmiany w Towarzystwie Przyjaciół Gminy Dobrzyniewo. W skład nowego zarządu weszły — jako prezes zarządu — Barbara Chmielewska, skarbnik — Marta Opolska, sekretarz — Edyta Woźniewska. Celem działań stowarzyszenia jest integracja lokalnej społeczności na rzecz dobra wspólnego jakim jest Gmina Dobrzyniewo Duże. W planach nowego zarządu jest rozwój inicjatyw użyteczności publicznej poprzez działania wspomagające mieszkańców w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania.

Barbara Chmielewska

Jeszcze o ogrodach

W poprzednim numerze „Głosu Dobrzyniewa” opublikowaliśmy ciekawą rozmowę z Agnieszką Kasperczuk, która podzieliła się tajnikami ogrodnictwa, jakie stosuje przy swoich uprawach. We wstępie do wywiadu błędnie napisaliśmy, że jest zwyciężczynią tegorocznej edycji konkursu „Mój ogród w Europie”. Pani Agnieszka w konkursie otrzymała wyróżnienie.

„Ogrodową” rywalizację w naszej gminie wygrali Teresa i Wiesław Zackiewiczowie z Fast, II miejsce zajęła Beata Ryteł, a III — Katarzyna Sokólska oraz Marta i Jarosław Opolscy.

Redakcja

Świerk-faworyt

Zazwyczaj w polskich domach w czasie świąt Bożego Narodzenia pojawia się świerk — zarówno pospolity, jak i kłujący. Swoją popularność zawdzięcza m.in. temu, że ma najsilniejszy i najładniejszy zapach spośród drzew iglastych.

Zgodnie z prawem drzewko powinno pochodzić z plantacji lub miejsca przeznaczonego do wycinki. Właściciel plantacji świerków pospolitych i srebrnych w Fastach — Kamil Kaliszewski zdradził nam, że drzewka po posadzeniu trzeba przycinać i formować, aby nadać im odpowiedni wygląd. Prace te wykonuje się dwa razy w roku, np. wiosną i jesienią. Choinki są plantacją wieloletnią i produkt handlowy uzyskuje się po 6-7 latach.

Kiedy ubrać choinkę? W polskiej tradycji choinkę ubierało się w Wigilię Bożego Narodzenia rano. A kiedy rozebrać choinkę? To zależy od nas. Im wcześniej ją ustawimy, tym szybciej przychodzi znudzenie dekoracją. Zgodnie z tradycją, choinki w polskich domach stały nie dłużej niż do 2 lutego (święto Matki Boskiej Gromniczej).

Joanna Żarniewska

Pełnia nad Dobrzyniewem

Autorem powyższego zdjęcia przedstawiającego księżyc zachodzący za wieżą kościoła Zwiastowania N.M.P. w Dobrzyniewie jest Grzegorz Sułkowski.

Fotografia ukazała się na Facebooku i szybko zyskała wiele polubień i przychylnych komentarzy.

Autor opowiada, jakie były okoliczności wykonania zdjęcia:

„Zdjęcie wykonałem o świcie, we wrześniu 2016 roku, w trakcie pełni księżyca zwanej w tym miesiącu pełnią żniwiarzy. Odległość, jaka dzieliła mnie od kościoła wynosiła około 1,3 kilometra, natomiast ujęcie wykonałem z Nowego Aleksandrowa w okolicy ul. Wesołej, przy pomocy lustrzanki cyfrowej i teleobiektywu umocowanego na statywie.

Zdjęcia tego typu nie są przypadkowe, a dość szczegółowo przeze mnie planowane. Pomocne w tym są nie tylko sprzęt

i umiejętności fotograficzne, ale również aplikacje GPS lub strony internetowe pokazujące mapę oraz dokładny czas i kierunek wschodu i zachodu słońca, księżyca czy Drogi Mlecznej. Oczywiście wymagają też finalnej obróbki w programie graficznym.

Sporo moich zdjęć pochodzi z terenu Gminy Dobrzyniewo, ponieważ jestem z tą okolicą szczególnie związany; moi dziadkowie pochodzili ze wsi Letniki (ktoś może jeszcze pamiętać mojego dziadka Władysława Szczepańskiego — kowala z Letnik). To właśnie w kościele w Dobrzyniewie zostałem ochrzczony. Obecnie na terenie gminy mieszkają moi rodzice, których często odwiedzam. Prace mojego autorstwa zobaczycie Państwo na profilu facebookowym „Podlasioterapia”, na który serdecznie wszystkich zapraszam”.

Joanna Żarniewska

W tych fotografiach nie da się nie zakochać

Za nami kolejny konkurs fotograficzny, tym razem zorganizowany pod hasłem „Zakochaj się w swojej gminie!”. Choć, jak to często bywa, druga edycja spotkała się z nieco mniejszym odezwem niż pierwsza, to i tak wpłynęło na nią w sumie około 30 fotografii. Zdecydowana większość ukazuje naturalne piękno naszej małej ojczyzny.

Mając niełatwy wybór, w tym roku komisja konkursowa pierwsze miejsce przyznała Stanisławowi Jagłowskiemu, którego prace już nieraz można było oglądać na łamach „Głosu Dobrzyniewa”. Smyką tego autora jest fotografia makro, uchwytnąca niezwykle świat owadów i małych zwierząt. Doceniono jednak też jego kadry przyrodnicze, na których udało się mu ukazać z pozoru zwyczajne miejsca, w oryginalny, nieco magiczny sposób.

Drugie miejsce w konkursie przypadło Krystynie Snarskiej, a trzecie ubie-

głorocznej zwyciężczyni, Dagmarze Owsiejczyk. Obie panie pokazały m.in. klimatyczne ujęcia zachodów słońca nad Dobrzyniewem.

Wyróżnienia w konkursie zdobyli: Anna Dąbkowska, Tadeusz Snarski, Krzysztof Pogorzelski, Martyna Adamska, Aleksandra Chilińska oraz Krzysztof Ignatowski.

Fotografie wymienionych autorów znajdują się w kalendarzu gminnym na 2023 r. Będzie to piękna wizytówka gminy i jej świetny materiał promocyjny. Mamy nadzieję, że kalendarz ozdobi ściany domów mieszkańców i turystów na cały rok.

Podziękowania za udział w konkursie oraz nagrody rzeczowe autorzy nagrodzonych i wyróżnionych fotografii otrzymają podczas uroczystego spotkania planowanego tuż po wydaniu kalendarza.

Ewelina Sadowska-Dubicka

Fotografia zdobywczyni II miejsca w konkursie „Zakochaj się w swojej gminie!” Krystyny Snarskiej

Fot. Dagmara Owsiejczyk, zdobywczyni III miejsca w konkursie fotograficznym „Zakochaj się w swojej gminie!”

W tym miejscu publikujemy fotografie Czytelników. Zachęcamy szczególnie dzieci i młodzież do robienia zdjęć pokazujących naszą gminę, jej przyrodę, zabytki, krajobrazy oraz ludzi w ujęciu artystycznym czy też w ciekawych sytuacjach. Fotografie można przesyłać na adres glos@dobrzyniewo.pl.

Gmina
**DOBRZYNIĘWO
DUŻE**

URZĄD GMINY DOBRZYNIĘWO DUŻE

ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

tel. +48 85 742 81 55,
fax. +48 85 719 71 47
kancelaria@dobrzyniewo.pl

www.dobrzyniewo.pl

